د افغانستان اسلامي امارت

لـــــــــــوړو زده کړو وزارت

شيخ زايد پوهنتون رياست

علمي چــارو معاونيت

د کيفيت لوړونې آمريت

د کيفيت تضمين او اعتبار ورکولو اصلي او فرعي معيارونه

د کيفيت تضمين نوی چارچوب ۱۱ اصلي معيارونه او ۴۲ فرعي معيارونه لري، دا معيارونه د هرې مرحلې لپاره دي، اسناد او شواهد يې تغيير نهٔ کوي او يوازې د غوښتنو سطحه يې تغييرېږي.

لومړی(۱) اصلي معيار: لرليد، رسالت او ستراتيژيکه پلان جوړونه: پوهنتون يو روښانه لرليد، رسالت او ستراتيژيک پلان لري چې د ټولو ونده اخېستونکو لپاره د پوهېدو وړ دی. دا پلان د پوهنتون لپاره د تصميم نيونې او د سرچينو په ځانګړې کولو کې اساسي رول لوبوي.

د لومړي معيار فرعي معيارونه

۱- فرعي معيار: لرليد او رسالت: د پوهنتون لرليد او رسالت د ستراتيژيک پلان د اساسي برخې په توګه په روښانه، جامع/ معياري او مناسبه بڼه ترتيب شوی، چې د پوهنتون لومړيتوبونه يې مشخص کړي او په اصولي ډول طی مراحل شوي دي.

۲- فرعي معيار: ستراتيژيک پلان جوړونه: پوهنتون د لوړو زده کړو وزارت سره په همغږی د پينځه کلن ستراتيژيک پلان جوړونې معياري پروسه مخته وړي. د پوهنتون ستراتيژيک پلان لېږ تر لږه د معلوماتي ټکنالوژی، علمي څېړنو، د عوايدو ترلاسه کول، نړيوال فعاليتونه، په افغاني ټولنه کې د پوهنتون ونده او پرمختګ په څېر محورونه لري.

۳- فرعي معيار: کلنی پلان جوړونه (عملياتي): پوهنتون د ستراتيژيک پلان په درست ډول د تطبيق په موخه د اداري او علمي کارکوونکو په مرسته معياري کلنی پلان ترتيب کړی او لهٔ تطبيق څخه يې څارنه/ نظارت کوي.

۴- فرعي معيار: د ستراتيژيک پلان په هکله پوهاوی : پوهنتون د اړوند ستراتيژيک پلان، د لرليد او رسالت په هکله اړين معلومات په مختلفو لارو لهٔ نورو سره شريکوي. --

دويم(۲) اصلي معيار: د ټولنې په پرمختګ او د نظام د تګلارو په تطبيق کې د پوهنتون برخه اخيستل: پوهنتون د اميرالمؤمنين (حفظه الله تعالی) د فرامينو د پوهاوي، تطبيق او د نظام د تګلارو اړوند د اجراآتو او ټولنې په پرمختګ کې فعاله او اغېزناکه ونده اخلي.

د دويم معيار فرعي معيارونه:

۱- فرعي معيار: د فرامينو او تګلارو تطبيقول: پوهنتون د اميرالمؤمنين(حفظه الله تعالی) د فرامينو د تطبيق او پوهاوي لپاره مناسب جوړښت رامنځته کړی او اړين تدابير يې نيولي دي.

۲- فرعي معيار: د ټولنې په پرمختګ کې د پوهنتون ونډه: د پوهنتون علمي کادر غړي او محصلين د علمي او فرهنګي فعاليتونو لهٔ لارې د ټولنې د پوهاوي سطحې په لوړولو او پرمختګ کې فعاله ونډه اخلي. --

درېيم (۳) اصلي معيار: رهبري او اداره: د پوهنتون رهبري او اداره خپل اړوند رسالت او ستراتيژيکو اهدافو ته رسېدو باندې ټينګار لري.)

د درېيم معيار فرعي معيارونه

۱- فرعي معيار: رهبري: پوهنتون د يو اغېزمن او باصلاحيته ټيم لخوا په رسمي وختونو کې رهبري کېږي).

۲- فرعي معيار: اداره: د پوهنتون اداري نظام د ټاکل شوي رسالت پر اساس او د ستراتيژيکو لومړيتوبونو په پام کې نيولو سره پر مخ وړل کېږي)

۳- فرعي معيار: اخلاقي اصول، انصاف او عدالت: پوهنتون د اخلاقي چلند لهٔ معيارونو، انصاف او عدالت سره سم عمل کوي، لهٔ فساد، واسطې او قومپالنې څخه مخنيوی کوي. همدا راز د پوهنتون په ټولو کاري برخو کې انصاف او عدالت نافذ دی او لهٔ تطبيق څخه يې دوامداره څارنه ترسره کېږي).

څلورم (۴) اصلي معيار: مالي سرچينې او د هغې مديريت: د پوهنتون مالي سرچينې د رسالت اوستراتيژيک پلان د تحقق په موخه ځانګړې شوي او مديريت کېږي.

د څلورم معيار فرعي معيارونه:

۱- فرعي معيار: مالي سـرچينې او مالي پلان جوړونه: پوهنتون د خپل رسالت، د برنامو د اړتياوو او وړاندې کېدونکو خدماتو د ملاتړ لپاره کافي سرچينې او دوامداره مالي توانايي لري او خپل مالي پلانونه د ستراتيژيکو اهدافو سره سم ترتيب او تطبيقوي.)

۲- فرعي معيار: مالي مديريت: پوهنتون د کلنی بوديجې د اغېزمن مديريت په هکله ډاډ ورکوي.

۳- فرعي معيار: مالي سېستمونه: پوهنتون د مالي او حسابي مديريت لپاره اغېزمن سېستمونه رامنځته کړي دي.

۴- فرعي معيار: حساب ورکول: د پوهنتون عوايد او لګښتونه هر کال تر تفتيش يا کتنې لاندې نيول کېږي.--

پينځم (۵) اصلي معيار: علمي برنامې : علمي برنامې د ټولنې د اړتيا او د پوهنتون له رسالت سره همغږي دي او په دوامداره توګه د ښه والي څخه د ډاډ ګېرنې لپاره په منظمه توګه بيا کتل کېږي.)

د پينځم معيار فرعي معيارونه

۱- فرعي معيار: د علمي برنامو اړتياوې: ټولې علمي برنامې د اړتيا په اساس رامنځته شوې او په هکله يې ټولنې او محصلينو ته پوهاوی ورکول شوی دی).

۲- فرعي معيار: کلنۍ څارنه: ټولو برنامو څخه د لارښـــود مطابق په کلني ډول څارنه ترســـره کېږي، د لاســـته راغلو پايلو په اســـاس د برنامو د بهبود لپاره لازم تصميمونه نيول کېږي.)

۳- فرعي معيار: دوره يي بياکتنه: د پوهنتون ټولې علمي برنامې په هره تحصيلي دوره کې يو ځل د علمي برنامو د دوره يي بياکتنې د لارښـود له غوښـتنو سـره سـم بياکتل کېږي).

۴- فرعي معيار: ميتودولوژي: د زده کړې او تدريس طريقې او روشونه چې په علمي برنامو کې استفاده کېږي په منظم ډول تجديد کېږي).

۵- فرعي معيار: برښـناپي زده کړې: د زده کړو لپاره له تکنالوژۍ څخه اسـتفاده) (پوهنتون برښـناپي زده کړو سـيسـتم ته پراختيا او وده ورکړې او په پوهنتون کې يې تطبيق کړې)

۶- فرعي معيار: د ذينفعانو سـره اړيکې: پوهنتون د خپلو سـتراتيژيکو اهدافو د ترلاسـه کولو په موخه د داخلي او بهرنيو ذينفعانو سـره هوکړه ليکونه ترسـره کړي.)--

شپږم (۶) اصلي معيار : څېړنه: پوهنتون د علمي څېړنو لپاره د اړتيا وړ امکانات، زيربناوې او تجهيزات رامنځته کړي، استادان په فعال ډول په څېړنيزو کړنو کې بوخت دي او له امکاناتو څخه ګټه اخلي.

د شپږم معيار فرعي معيارونه

۱- فرعي معيار: زيربنا، امکانات او تګلارې: د اړتيا په صـورت کې په دوامداره توګه پوهنتون د څېړنو امکانات تجديد کړي، پوهنتون د څېړنو د بقا او ښـــه والي لپاره واضحه تګلاره لري چې عملاً تطبيقېږي او برېښنا پاڼه کې نشر شوې ده.)

۲- فرعي معيار: مديريتي جوړښـت: پوهنتون د څېړنو لپاره مناسـب تشـکيل لري چې د ذيربطو ادارو څخه د نظر سـنجۍ په اسـاس د علمي کادر غړو د څېړنو لپاره ساحه مشخصوي.).

۳- فرعي معيار: څېړنيز فعاليتونه: پوهنتون علمي کادر غړي او محصلين د علمي څېړنو په ترسره کولو کې په فعال ډول دخيل کړي دي او همدارنګه علمي کادر غړي څېړنيزې پروژې ترســره کوي چې په دې کې اړوند اســناد لکه: پروپوزلونه، قراردادونه، ترســره شــوې څېړنې او ذيربطو ارګانونو څخه مالي ملاتړ ترلاســه کول شتون لري.

۴- فرعي معيار: ملاتړ: پوهنتون د علمي کادر غړو د څېړنو لپاره بوديجه په نظر کې نيســـې او دا بوديجه عملاً په مصـــرف رســـوي، د اســـتادانو له لوري د دې بوديجې د عملي مصرف اسناد شتون لري او همدارنګه څېړونکي استادان تشويق او هڅول کېږي.

۵- فرعي معيار: روزنه او ظرفيت لوړونه: پوهنتون علمي کادر غړي د تحصـــيلي درجو او څېړنيزو مهارتونو ظرفيت لوړونې په موخه په بورســـونو کې لېږي او همدارنګه د څېړنيزو مهاروتونو د لوړونې په موخه روزنيزې برنامې ورته دايروي؛ تر څو معياري څېړنې ترسره کړي.

اووم (۷) اصلي معيار: استادان او کارکوونکي: پوهنتون استادان او اداري کارکوونکي په دندو ګماري، اداره کوي يې او وده ورکوي؛ ترڅو ډاډ ترلاسه کړي، چې د خپل رسالت او ستراتيژيکو موخو لاسته راوړلو وړتيا لري.

د اووم معيار فرعي معيارونه:

۱- فرعي معيار: علمي کادر غړي: پوهنتون د علمي کادر متخصص استادان د لوړو زده کړو وزارت د نافذه قوانينو په اساس د ټولو برخو د تدريس لپاره استخدام کړي دي او همدارنګه خپل ټول استادان د يوې واضحې کړنلارې په اساس ارزيابي کوي او د ظرفيت لوړونې برنامې ورته دايروي.

۲- فرعي معيار: مديريتي، اداري او تخنيکي کارکوونکي: پوهنتون مديريتي، اداري او تخنيکي برخو کې په کافي شمېر سره، په شرايطو برابر او با تجربه کارکوونکي، د علمي پروګرامونو د تطبيق او اړوند فعاليتونو د ملاتړ لپاره استخدام کړي دي، چې د سرچينو ښهٔ مديريت او استفاده تضمينوي. همدارنګه، پوهنتون خپل مديريتي، اداري او تخنيکي کارکوونکي د واضحې کړنلارې په مرسته په دوامداره توګه ارزوي او د اړتيا په اساس يې د ظرفيت لوړونه کوي.

۳- فرعي معيار: مسلکي پراختيا: پوهنتون د علمي غړو، مديريتي، اداري او تخنيکي کارکوونکو لپاره تدريسي امکانات، منابع او د مسلکي پرمختګ فرصتونه برابروي.

۴- فرعي معيار: علمي ازادي: پوهنتون د قانون سره سم د علمي آزاديو د خوندېتوب لپاره مناسبه تګلاره خپروي او تطبيقوي.

اتم (۸) اصلي معيار: د محصل تجربې: پوهنتون يو داسې مثبت چاپېريال رامنځته کړي، چې محصلين په کې کولای شي زده کړيز پرمختګ وکړي او کاميابي تر لاسه کړي.

د اتم معیار فرعي معیارونه

۱- فرعي معیار: د محصلینو په اړه معلومات او لاسته راوړنې: پوهنتون باید داسې یو معیاري سیستم ولري چې د محصلینو معلومات راټول او تحلیل کړي، ترڅو د محصلینو فعالیتونه وڅېړي او د پرمختګ څارنه یې وکړي.

۲- فرعي معیار: د محصلینو نظریات او وړاندیزونه: پوهنتون یو داسې پروسه رامنځته کړې ترڅو د محصلینو سپارښتنې او نظرونه راټول کړي او د هغې له لارې هغه برخې مشخصې کړي چې باید اصلاح شي.

۳- فرعي معیار: د فارغانو مهارتونه

پوهنتون د محصــلانو د عملي مهارتونو د پرمختګ لپاره کار کوي او د کار ګمارونکو ســره د اغېزمنې اړیکې جوړولو له لارې یې د هغوی د وظیفوي برېالیتوب ملاتړ کوي. سربېره پر دې، پوهنتون د محصلانو د عملي مهارتونو د لا ډېرولو لپاره، هغوی د کار زده کړو دورو ته لېږي، د کار موندنو برنامې ترسره کوي او مسلکي رقابتي سیالۍ حمایه کوي.

۴- فرعي معیار: د محصلینو ملاتړ او خدمات: پوهنتون د محصلانو د ملاتړ په موخه مناسب پروګرامونه تنظیموي، لازم خدمات وړاندې کوي او اړوند فعالیتونه ترسره کوي. همدارنګه، محصلانو ته د درسي نصاب او مسلکي موضوعاتو په اړه مشورې ورکول کېږي. سربېره پردې، هرې څانګې د خپلو فارغینو لپاره د فارغانو ټولنه (alumni) ټولنه جوړه کړې ده.

نهم (۹) اصلي معیار: د کیفیت ښه والی او لوړول: پوهنتون داسې جوړښتونه او پروسې لري، چې د ټولو اړخونو د کړنو کتنه او پرله پسې د کیفیت اصلاح وکړای شي.

د نهم معیار فرعي معیارونه

۱- فرعي معیار: تشکیل او مدیریت: پوهنتون ډاډ ورکوي چې د کیفیت لوړاوي، ښه والي او اعتبار ترلاسه کولو بهیر د پوهنتون په ټولو کچو کې د تقنیني اسنادو سره سم په مؤثره توګه رهبري او مدیریت شوی.

۲- فرعي معیار: سرچینې: پوهنتون ډاډ ورکوي چې د کیفیت لوړاوي او د هغې د پلانونو د پلي کولو لپاره یې اړینې سرچینې چمتو کړي دي.

لسم (۱۰) اصلي معیار: کتابتون او معلوماتي سرچینې: پوهنتون د خپلو علمي او څېړنیزو برنامو اړتیاوو ته په کتو سره د علمي کادر غړو او محصلینو لپاره د کتابتون او کافي معلوماتي سرچینو ته د لاسرسي مناسبو خدمتونو زمینه برابروي.

د لسم معیار فرعي معیارونه

۱- فرعي معیار: ظرفیت او امکانات: پوهنتون د مناسبو امکاناتو په شتون سره مرکزي کتابتون رامنځته کړی او د خپلو علمي او څېړنیزو برنامو د ملاتړ لپاره کافي معلوماتي سرچینې چمتو کوي.

۲- فرعي معیار: مدیریت: پوهنتون خپل کتابتون او معلوماتي سرچینې په مؤثره توګه مدیریت کوي او د کتابتون څخه د اغېزمنې ګټې اخیستنې ډاډ ترلاسه کوي.

۳- فرعي معیار: لاسرسی: پوهنتون علمي کادر غړو او محصلینو لپاره کتابتوني او معلوماتي سرچینو ته د مناسب لاسرسي ډاډ ورکوي.

یوولسم (۱۱) اصلي معیار: زېربنا، تدریسي اسانتیاوې او معلوماتي ټکنالوژي: پوهنتون ډاډ ورکوي چې فزیکي سرچینې او اسانتیاوې د خپلو علمي برنامو د اړتیاوو، حمایوي خدماتو وړاندې کولو او د ماموریت او ستراتیژیکو موخو سره اړوندو فعالیتونو د پوره کولو لپاره کافي او خوندي دي او د دې سرچینو څخه په معیاري ډول ساتنه او مراقبت کېږي.

د یوولسم معیار اړوند فرعي معیارونه

۱- فرعي معیار: زېربنا او تدریسي اسانتیاوې: پوهنتون کافي او مناسبې اسانتیاوې لري، چې پکې د تدریس لپاره اړین تجهیزات او امکانات، د علمي برنامو د نصاب مؤثر تطبیق، د څېړنو ترسره کولو، د نصاب څخه بهر فعالیتونو ته د زمینې برابرولو او همدا راز د کارکوونکو او محصلینو د ورځنیو لومړنیو اړتیاوو د پوره کولو اسانتیاوې رامنځته کړي او له هغې څخه ساتنه او مراقبت کوي. همدارنګه پوهنتون خپلو اسانتیاوو ته د خپلو ستراتیژیکو موخو د پلي کولو او پراختیا لپاره پرمختګ ورکوي.

۲- فرعي معیار: معلوماتي ټکنالوژي: پوهنتون د خپلو علمي برنامو د اړتیاوو مطابق کافي او مناسب معلوماتي ټکنالوژیکي اسانتیاوې لري او د علمي کادر، کارکوونکو او محصلینو لپاره یې انټرنېټ ته د لاسرسي سهولت برابر کړی دی. همدا راز دا اسانتیاوې په مؤثره توګه مدیریت کوي او له هغوی څخه ساتنه او مراقبت کوي.

۳- فرعي معیار: د پوهنتون چاپېریال: پوهنتون د علمي کادرغړو، کارکوونکو او محصلینو لپاره د سالم، خوندي او باثباته چاپېریال د رامنځته کولو لپاره اړین اقدامات ترسره کوي.

۴- فرعي معیار: د پاراکلینیک مرکز لابراتوارونه: پوهنتون د خپلو محصلینو د عملي زده کړو لپاره د پارا روغتیایي مرکز دورې لابراتوارونه ترتیب کړي او په واک کې یې ورکوي.

۵- فرعي معیار: کادري روغتون (تدریسي روغتون): پوهنتون استادانو او محصلینو ته د کادري روغتون د شتون ډاډ ورکوي.